

טו א ב מיי פיי מהלכות
נדרים הלכה יג סמג
לאזין רמב טוש"ע י"ד
סימן רכ סעיף כג:
טז ג מיי פ"ד מהל'
נדרים הל' יד סמג
לאזין רמב טוש"ע י"ד סי'
רב סעי' ג:

יז ד מיי פ"ב מהל'
נדרים הל' ו ו סמג
עשין מה ולאזין פ"א טוש"ע
א"ר"ע סי' פט סעי' א ב:
יח ה מיי פ"ד שם הל'
ו סמג שם טוש"ע
י"ד סי' ר"ה סעי' א וסי'
ג' סעי' טו:

יט ו מיי שם ופ"ב מהל'
נדרים הל"ט סמג שם
ולאזין רמב טוש"ע י"ד סי'
ג' סעי' טו:

כ ז מיי פ"ג מהל'
נדרים הל"י ופ"א
מהל' שבעות הל' ז ופ"א
הל' כ סמג לאזין רמב
ורמב טוש"ע י"ד סי' רל"ט
סעי' ג:

כא ח מיי פ"א מהל'
נדרים הל' יט סמג
לאזין רמב:

הנהגות הב"ח

(א) רש"י ד"ה דלמר רב
קונם תשמיש
כ"ל ויבנה הנאת נמחק:
(ב) ד"ה לא קרבו וכו'
לא אוכל לך וכו' שאוכל לך
בתרומה:

תוספות

כי קתני דאי איתגני.
וא"ת פשיטא ויש
לומר דהיא גופא אהא
לאשמועינן שיש לו ליהרר
שלא תהנה משום קודם
הפסק שאם תהנה תבא
לידי כל יחל ממוך שלא
תזכר ותקן לאזין קרבו
דנתנא לא מודהיא:

ובתורת ל"ג אהר
הפסק. כלומר אם לא
הלכה אחר הפסק מותרת
ליק' לתר הפסק וליכא
למימח למידי ואין לך
דחוש אלא אידי דנתנא
אתר הפסק משום לא
יחל דברו כדפרישית תנא
מני כהן סיפא דינא
ומותרת ליק' אתר הפסק:
הלכה אין לא הלכה לא.
מיוצתא דרב יהודה וכו'

אבל הרי
דיוק דרישא וסיפא לאפוקי
מדריב יהודה תרבי למח
וכן קשה לפי שטות דמתי
לה (אחת) דכרב יהודה
כדפרישתי וי"ל דמפרש
לסולסו גווי: אכל אתר
זו בבל יק'. אלמא איתר
דאלל וקשה לרב יהודה
[ומשני] מי קתני אוכל אכל
קתני דמשמע דוקא דיעבד
ואלדריה ליק' אתר הפסק:
לאשמועי' דאסור לאסול
לכתמילה דחיישינן שמה ליק'
כרב יהודה: ה"ל הרי

הוא בבל יחל ה"ל אין
מהלך לא. וא"ת אמאי
אינו מדקדק דומיא דלעיל
מדקתני ה"ל הרי הוא צבל
יחל אלמא איתיה דלעיל
ואע"ג דמני לשוני דלעיל
כי קתני דאי אכיל הוא
ליה לאקשוי ותקן כדלעיל
וי"ל דהנא פשיטא ליה

שש לו לתקן דאי אכיל
בדישא וקמי סיפא אחר הפסק
צבל יחל אהא לאשמועינן דאי
מקדק הסיפא ה"ל אין לא
דאסור לאסול הכרי שמהני
אסרו לו וא' דאי לא יאכלנו
א"כ אפילו לכתמילה נמיר
לו ליק' מין שלא אכל ואם
כן ימתי מהלך למחר אלמא
ש"מ דמותר לאסול לכתמילה
והאי דקתני אכל דמשמע
דיעבד לאו דוקא:

על הקדשו משום כל יחל אלמא מודר לוקה אע"ג דלא אמר מדי
הלכך הכא כי אמרינן ולוקה אאשה קאי: כי קתני דאיהיבני הרי
זה צבל יחל דברו. כלומר והיא גופה קמשמע לן שתיצרה מלהנות
קודם הפסק כדי שאם תלך לאחר הפסק לא תצא לידי כל יחל:
מוסרם לילך לאחר הפסק. ולא
חיישינן שמה לא תזכור שעברה על
תנאה קודם הפסק ואי מתיירין לה
ליק' תימא לאיתגנווי וסד"א תתסר
כעליכה מדרבנן כדי שזכור שאסורה
להנות קמ"ל: אכל הרי הוא צבל
יק'. הא דס"ד דהאי אכל אוכל הוא
משום דתנא כוליה איסורי קתני אכל
הרי הוא צבל ילך ה"ל הרי הוא צבל
יחל דברו ואם איתא דלכתמילה לא
מני אכיל האי איסורא נמי ה"ל למתני.
ומפרקינן מי קתני אוכל אכל קתני
כלומר וכו' דלכל קתני דמשמע
ליעבד הא אשמועינן דלכתמילה לא
מני אכיל. ומקשינן תו אימא סיפא
ה"ל הרי הוא צבל יחל דברו מהלך
לא קתני כלומר אם איתא לרב יהודה
ה"ל למתני מהלך ואינו צבל יחל דברו
ומילתא צאפי נפשה הו"א ולא קאי
ארישא אלא הכי ה"ל למיתני מהלך
ואינו צבל יחל דמסתמא הכי הוא
דחא צבו' א' לא שרי ליה למיכל
והיכי פסק ואמר ה"ל הרי הוא צבל
יחל כיון שאין לו לאכול צי"א. ופרכי'
אמר לך ר"י ה"ה דליתני מהלך ואידי
דתני רישא אכל דלא מיתני' אוכל
תנא סיפא נמי ה"ל כלומר אין ה"י
דאי צעי למתספ מילתא צאפי נפשה
הוא תני מהלך אלא משום דלעיל
מנייה תנא אכל ולא מני למיתני
אוכל מ"ש"ה לא תנא מהלך ואינו צבל

יחל דאי הוא תני הכי הוא משמע דאע"ג דאלל צי"א רשאון מהלך
צי"א שני וליכא כל יחל והוא מפרשינן לה לכולה ברייתא הכי דומינן
אכל הרי הוא צבל ילך כלומר כשאלל צנווד דהיינו שזכר שאיסור
ההליכה תלוי באכילתו וזמנין דאע"ג דאלל צראשון מהלך צבני
וכגון שאלל יוס ראשון צשוגג כלומר ש"לאל היה זכור צשעה שאלל
שאיסור ההליכה תלוי באכילתו וצבי האי גוונא מהלך צי"א שני
כדמוכח שמעתא ש"דככות צפי צשעות שמים צתרא (שבעות כח). ומשום
דתנא לאו צבאי דינא עסיק תנא סיפא ה"ל. זה נראה לי וזו היא
הגרסא הנכונה ופירושה. ואיכא נסחא אחרתא ומשום דלא דייקא לא
חיישנא למכתבה ולפירושה. וכי תימא כיון דהלך דסיפא ארישא קאי
למה לי למתני ה"י צבל יחל פשיטא וי"ל קמ"א כיון דבעידנא דאכיל
לא עבר כי ה"ל נמי לא ליחול עליה כל יחל למפרע קא משמע לן:
ולענין הלכה קי"ל כרב יהודה מדאמרינן לעיל יד: ומודה רב יהודה
צלומר קונם עיני צשינה למחר ומדשקלינן וטרינן אליביה ש"מ
הלכתא קומיה: והא מן הסורה משעבד לה. ואם תאמר ומאי קשיא
ליה והא אמרינן צפרק אע"פ (כתובות דף ע"ג ע"ב) דקונימות קדושת
הגוף יניחו ומפקיע מידי שעבוד וי"ל דכי היכי דאמרינן התם
דאלמוה רבנן לשעבודה דעל ה"ג אלמוה רבנן לשעבודה דאשה.
ומפרקינן צלומר הנאת תשמישך עלי כלומר דאי דאסר גופיה עליה
ה"י דלא מני עביד דמדאורייתא משעבד לה והוי כאוסר נכסי
צברו על צברו אכל הכא צלומר הנאת תשמישך עלי עסקינן שהוא
אוסר על עצמו תשמישה ולאסור על עצמו תשמיש צידו וכדכר כהנא
דאמר שהאשה יכולה לאסור הנאת תשמיש בעלה עליה וכיון

דנדרא משכח רווחא חייל וממילא פקע שיעבודה. וא"ת והא האי נדרא דרבנן
דצלומר קונם גופך עלי מתשמיש עסקי' דהא דומיא דשאי יסן אהיבני רבינא
בעלמא הוא היכי חייל נדרא דליה דליתיה אלא מדרבנן בעלמא לאפקועי
מנות עונה ומנות פריה ורביה וי"ל כיון דנדרא מניה חייל
ממילא פקעי להו ה"ל דחכמים ממנין לעקור דבר מן התורה צשב ואל
תעשה. וא"ת וכי אמר הנאת תשמישך אמאי מתסר
והא מנות לאו ליהנות ניתנו יש לומר דכי אמרינן מנות לאו ליהנות
ניתנו ה"מ לומר שאין קיום המנות חשוב הנאה אצל מ"מ אי
מתהני גופיה צבדי דמקיים מנה הנאה מקרי ומשום הכי אמרינן צפי'
רלוהו צ"ד (כ"ה דף כח). הנודר הנאה מן המעין טובל צו צימות
הגשמים אצל לא צימות התמה: **ב"ר** קרבן לא אוכל לך הא קרבן שאוכל
לך קרבן לא אוכל לך הא קרבן שאוכל לך קרבן לא אוכל לך קרבן לא אוכל לך
אף

וסינפא דרב יהודה. דלמר אל ייסן היום שמה ייסן למחר דהא
חזינן הכא דשצקינן לה ליהנות לפני הפסק דבתנאה נמי מודהר:
אמר לך רב יהודה לעולם אימא לך אל ייסן היום שמה ייסן למחר
וכי קתני מתניסין הלכה אחר הפסק וכו' דאי איהיבני. אם עברה

ונהנית לפני הפסק ועברה והלכה
לאחר הפסק עוברת משום כל יחל:
**קונם שאם נהנית לי עד ההג אם
סלני לצי"א אכיל מכלא עד הפסק
הלכה וכו'.** אכל אם לא הלכה לפני
הפסק אינה אסורה ליהנות מאד
עד הפסק דלא חיישינן לשמה תלך
עדיין לפני הפסק ומיוצתא דרב יהודה
דלמר אל ייסן כו': א"ר אבא. הכי
קאמר הלכה וכו' לא הלכה איסורא
צעלמא דחיישינן שמה תלך עדיין
לפני הפסק: **כ"ר** זה קונם עלי היום
אם אלק למקום פלוני למחר אם
אכלו היום והלק למחר עובר על
אכילתו משום כל יחל. קתני אכל היום
ולא קתני לא יאכל היום אלמא
דשצקינן ליה למיכל לאלתר ולא
חיישינן שמה ילך למחר: **מי קתני
אוכל.** לכתמילה ולא ילך למחר אכל
קתני דיעבד אכל לכתמילה אסור
לאכול ודאי היום דחיישינן שמה ילך
למחר: **והא קתני סיפא ה"ל הרי
הוא צבל יחל אוכל מהלך לא קתני.
דמשמע דלא שצקינן ליה למיכל
אתמול אלא קתני ה"ל דיעבד ש"מ
דאתמול שצקינן ליה למיכל ולהכי
כיון דאלל אתמול אם ה"ל היום הרי
הוא צבל יחל: וסינפא דרב יהודה
דלמר אל ייסן כו': אמר לך רב
יהודה הוא הדין דליתני מהלך.
דמשמע דאינו אוכל ומהלך למחר**

דודאי לא שצקינן ליה למיכל אתמול אלא אידי דתנא רישא אכל דלא
מני למיתני אוכל לרב יהודה דלא מני למיכל לכתמילה: **סגא סיפא.**
נמי ה"ל: **שאי משמשך הרי זה צבל יחל.** אם משמשך עמה:
והיכי מני למימר שאינו משמשך לה. לתשמיש:
צלומר הנאת תשמישך עלי. כלומר הנאה דלתי לי מתשמישך קונם
עלי: **דאם לא ינחא ליה צשמישה.** ויכול לאסור הנאתה עלי וכו'
נדר: **דלמר רב כהנא.** אשה האומרת קונם (ה) הנאת תשמישי עליך
כופה ומשמתו דלאו כל כמינה לאסור נפשה עלי דהיא משועבדת
לו להנאתו: **אכל אמרה קונם הנאת תשמישך עלי.** שאוסרת הנאה
שש לה מתשמישו על עצמה אסור לשמשה ונריך להפר לה: **לפי
שאין מאכילין לו לאדם דבר האסור לו.** והנאת תשמישו אסורה
עליה. ה"י כי אמר הנאת תשמישך עלי ודאי הוי נדר ואסור לשמשה
מפני שנהנה ממנה: **ב"ר** צשעה שאינו יסן שאינו מדבר
עלי: **דשועה חלה על דבר שאין צו ממש:** קרבן לא אוכל לך. נמי
דהיינו כמנ אימנרא לא אוכל לך דמותר: **הא קרבן שאוכל לך.** נמי
מותר דלא נדר אלא צבני קרבן: **לא קרבן לא אוכל לך.** משמע
צשביל איסור (ו) לא אוכל לך שאם אוכל לך ליהוי אסור עלי כקרבן
ומותר לטעמא דר"מ דלית ליה מכלל לאו וכו' דאי רבי יהודה צין
אמר קרבן שאוכל לך צין אמר הא קרבן שאוכל בתרומהו מתיר רבי
יהודה אפילו אמר קרבן שאוכל לך כדאמרינן צפירקין דלעיל(ו)
קרבן הקרבן כקרבן שאוכל לך אסור מני רבי מאיר היא דלא שני
ליה צין אימנרא לכאמנרא דלרבי יהודה קרבן שאוכל לך מותר:
גמ'

הוא נדרא דרבנן הוא דהנאת תשמיש לית צה ממשא וליכא למימר
דצלומר קונם גופך עלי מתשמיש עסקי' דהא דומיא דשאי יסן אהיבני רבינא
בעלמא הוא היכי חייל נדרא דליה דליתיה אלא מדרבנן בעלמא לאפקועי
מנות עונה ומנות פריה ורביה וי"ל כיון דנדרא מניה חייל
ממילא פקעי להו ה"ל דחכמים ממנין לעקור דבר מן התורה צשב ואל
תעשה. וא"ת וכי אמר הנאת תשמישך אמאי מתסר
והא מנות לאו ליהנות ניתנו יש לומר דכי אמרינן מנות לאו ליהנות
ניתנו ה"מ לומר שאין קיום המנות חשוב הנאה אצל מ"מ אי
מתהני גופיה צבדי דמקיים מנה הנאה מקרי ומשום הכי אמרינן צפי'
רלוהו צ"ד (כ"ה דף כח). הנודר הנאה מן המעין טובל צו צימות
הגשמים אצל לא צימות התמה: **ב"ר** קרבן לא אוכל לך הא קרבן שאוכל
לך קרבן לא אוכל לך הא קרבן שאוכל לך קרבן לא אוכל לך קרבן לא אוכל לך
אף

הוא צבל יחל כלומר אם ה"ל הרי הוא צבל יחל אכל בהך דלעיל שאל הוכר
הנאה שנהה
בדישא וקמי סיפא אחר הפסק צבל יחל אהא לאשמועינן דאי איתיה
מקדק הסיפא ה"ל אין לא ה"ל לא כלומר מדלא קתני מהלך דמשמע
לכתמילה נמיר לו ליק' מין שלא אכל ואם כן ימתי מהלך למחר אלמא
ש"מ דמותר לאסול לכתמילה והאי דקתני אכל דמשמע דיעבד לאו דוקא:
ב"ר לא קרבן לא אוכל לך מותר. פ"י וקמ"ל דלא אמר מכלל לאו אהא
שומע הן:

(א) [מוספתא פ"ד, ט] (ב) [מוספתא, א] לקמן פ"א:
(ג) שם וכתובות ע"א:
(ד) [לקמן טו, א: ט] (ה) [דף ג"א, א]

תורה אור השלם

1. אם אהרת יקח לו
שארה כסותה ונתנה
לא יק'ע: שמות כא י

גליון הש"ס

בהר"ן ר"ה אבל שלא
היה זכור וכו'. ע'
לקמן דף טה ע"ב
בהר"ן ד"ה נדרי צננות:
בא"ד דבבבבבות. י"ל
דככות:

מוסף רש"י

מהלך לא. כלומר
ולא תנא מהלך דמשמע
לכתמילה ועובר משום כל
יחל. דסתמא דמילתא שלא
אכל, ומיחו אם אכל עובר
משום כל יחל, ומשני
דהא הדין דמני למיתני
מהלך, דסתמא דמילתא
דלא אכיל (ראמ"ה בחבון).
כדפרישית ומשמתו. שאינה
יכולה לאסור עצמה עליו,
אכל יכולה לחסור עליה
שמה היא מותרת ולא
הוא, כגון הנאת תשמישו
עליה. דלמך הוא להפר
שלא יאכילנה דבר האסור
לה (כתובות ע"א).

פירוש הרא"ש

הלך הרי הוא בבל יחל
מהלך לא אב"ר. הן סיפא
לא אצטריכא כלל דכיון
דקתני אכל הרי הוא צבל
יחל ממילא דיעבד דלא ה"ל
הרי הוא צבל יחל אלא
ליקרא אצטריכ' לאשמועינן
דלא משכת ה"ל צי"א
התמיהת אלא דיעבד ולא
לכתמילה משום דלכתמילה
אכל הכרי ולא חיישינן שמה
ילך למחר: אב"ר ב' בחבון.
אליבא דרב יהודה צ' והא
פ"גומיה קא מתקן: והא
מן התורה קא משועבד
לה. הא לא קשיא ליה הילך
תל הדר צבלן הרי דהא
צביענן עד שאסר החפץ עליו
והוא אסר את נפשו למשמש
עמה וכה"ג לא הוי נדר
משום דפשיטא ליה דליחיי
צלוסי תשמיש עליו כגון
דלמר הנאת [תשמישך עליו]
ומשום דכר דקדק צ'י
שאי יסן דלא הוי דוקא לא
תש לעקוק צבלן אלא הא
קשיא ליה כיון דמשעבד לה
צחיב צעונה הילך יוכל
להפקיע שעבודה והוי כמו
אוסר פירות מצדו על
מצדו לאין צו ממש:
באובר הנאת תשמישך
עלי. ויש לו כח לאסור א"ע
שלא יינה ממנה: ב"ר
קרבן לא אוכל לך מותר.
מלתא דפשיטא היא אלא
משום אדך נקטיה וש"מ
דרבי מאיר היא: אמ קרבן
שאובל לך. לאשמועי'
דכתי קרבן קא משמענן:
לקרבן לא אוכל לך.
לאשמועינן שני ליה לרבי
מאיר צין לקרבן צשגא צין
לקרבן צפתא: